

KURJER ZAGŁĘBIA

Odzienik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach ramowych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA „Kurier Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, — miesięcznie mk. 100. pocztą mk. 115. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 30 w tekście Mk. 30 po tekście reklamy Mk. 15. Zwyczajne mk. 10. Drobnie: 2 Mk. za wyraz dla poszukujących pracy i o rzeczach zgubionych, 5 mk. za wyraz o interesach handlowych i majątkowych, najmniej marek 20. Dla zagranicznych 100% drożej.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dąblińska Nr 1

Adres dla depesz: „**KURJER**” — **SOSNOWIEC**

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz. Wniedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—3 w poł. i od w 6—7

PRENUMERATE i **OGŁOSZENIA** przyjmuje Kancelaria prasowa Księgarnia w Zagłębiu Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i w siedzibie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 5.00** (Na G. Śląsku **30 fen.**) **SOSNOWIEC** niedziela dnia 3 lipca 1921 roku Nr. 145 Rok XV

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom matki i siostry naszej

Ś. p. JÓZEFY SAWICKIEJ

a szczególności Sz. Duchowieństwu, składają serdeczne Bóg zapłać

39 Córki, synowie, siostry i brat.

Nowo otworzony Zakład wyrobu KEFIRU

chemika Bakterjologa B. Gadejskiego i S-ki w Sosnowcu
Można nabywać codziennie świeży KEFIR w głównym składzie w Sosnowcu przy ulicy 3-go Maja № 6 Kwaciarnia **FLORA** i stacja kol. bufet II klasy.
Pozwolenie Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia № Z. P. 1921. IV.

RINO-QUIRY

Dzisiaj i dni następne Dla młodzieży dozwolone.
Wyświetlamy sensacyjny obraz p. t.

Amazonka z Pałacu Czarów

Dramat awanturyczny na tle szpiegowstkiej afery w 6-ciu wielkich częściach

Sprawa Litwy.

Projekt Hymansa został przyjęty. Przedstawiciel Polski przyjął projekt z małym zastrzeżeniem, a przedstawiciel rządu litewskiego oświadczył, iż przed powzięciem decyzji musi porozumieć się ze swoim rządem. Polski delegat do Rady Ligi Narodów oświadczył na ostatnim posiedzeniu, że sprawa Wilna zostanie załatwiona szybciej, niż się tego ogólnie spodziewają i to z uwzględnieniem interesów tak Polski, jak Litwy, co zawdzięczać należy ściślejszej współpracy delegatów francuskich i angielskich.

Tyle narazie depesze w sprawie Litwy. Według projektu tego, Wilno i Wileńszczyzna, o czym pisaliśmy w swoim czasie, miałyby przypaść Litwie w zamian za rzekome korzyści: kantonalny ustrój Wileńszczyzny z polską organizacją państwową i kulturalną, przez związek federalny z Polską, oparty na konwencji wojskowej. Delegacja litewska nie zgodziła się na to, żądając Wileńszczyzny i proponując przyjazne stosunki z Polską.

Na podobne stanowisko z polskiej strony nie zgodzono się. Układy znów podjęto i są one w toku. Bezpośrednio pod przewodnictwem Hymansa mają być podjęte 15 lipca w Brukseli. Po tym terminie wojska gen. Zeligowskiego mają być usunięte, a wzamian ma być utworzona miejscowa milicja w sile do 5 tysięcy ludzi. Zbędny materiał wojenny ma być wywieziony. Rezolucje powyższe delegat polski przyjął z zastrzeżeniem, a litewski twierdził, że postanowienia w sprawie przywrócenia porządku nie dają dostatecznej gwarancji, sprzeciwiał się utworzeniu kantonu wileńskiego, obniżeniu siły wojsk litewskich i oświadczył, że musi się porozumieć co do tego ze swoim rządem.

Wnosząc z powyższych wiadomości, widać że konfe-

reńce co do Wileńszczyzny posuwają się naprzód, że prawa ostatecznie załatwioną będzie dopiero na następnej konferencji, że aczkolwiek w szczegółach została niezawodnie omówiona, to jednak pozostawia jeszcze wiele do zyczenia w sprawach dość zasadniczych. Depesze brzmią uspakajająco, ale nie wskazują jednak dotychczas na obrót sprawy w myśl pragnień ogółu polskiego, czemu projekt Hymansa właśnie przeczył.

m-ski.

Opozycja rośnie.

Kiedy poza granicami Rosji Sowieckiej komunisty nie przestają działać, jak tego dowodzi chociażby obecnie G. Śląsk, w samej Rosji zaczyna się coraz to gorsza, coraz nerwowsza sytuacja. Członkowie partii komunistycznej utworzyli „opozycję robotniczą”, rzucili partję i wytworzyli organizację socjalistyczno-robotniczo-właścicielską.

Już to nam wskazuje, że dawne marzenia komuny, zdeptanie traktatu wersalskiego, opanowanie Europy zostało w sferze abstrakcji. Rozbiwszy socjalizm europejski, sowieci same dziś trzaskają w swoich podstawach, w swej wytycznej. I sowieci też przyznają się do swego bankructwa, myślą o „odbudowie” pod kierunkiem Lenina. Jak rozumieć tę odbudowę? Oto stają się komunisty bardziej prawić co wywołało wśród czynników rządowych walki i starcia.

Jak donoszą z Anglii, grupy mieszczkańskie przyłączyły się również do partii komunistycznej, grupę drugą stanowią ekstremiści przeciwnicy Lenina.

W związku z walkami wewnątrz Rosji, Krasin gwałtownie zmierza do pokoju z Anglią, idąc za instrukcją swego rządu, który chce, aby Anglija ten rząd uznała.

Kombinacje z Russo-Azjato Corporation której zwraca się kopalnie i różne posiadłości o ile to przedsiębiorstwo odbuduje to, co mu zostało zniszczone, narzeczanie długów Francji i Anglii przez oba te rządy przy uregulowaniu stosunków z Rosją, wreszcie angielsko-niemieckie przymierze dla eksploatacji Rosji, o czym wspominaliśmy — wszystko to wskazuje, że z jednej strony Rosja zwraca ku reakcji, nawiązując jednocześnie wygodne stosunki dla siebie w Europie. Na te stosunki zwraca uwagę Francja pragnąc zabezpieczyć swoje interesy na wszelki wypadek.

A tymczasem w Rosji opozycja rośnie contra radykalizmowi.

m-ski.

Kooperatywy wytwórcze

Powiedziałbym, że dążenie do nauczania, pracowania i wyścizniania samym sobą, szerokim masom narodowym, uświadomienie na zwodne nadzieje kołós i czyjeś, przyjdzie do przekonania szerszego ogółu, że tylko własnymi siłami i pracą musimy iść po zdobycie przemyśle, jak dotychczas przysięmniej posostającego w rękach jednostek, mających na celu swój własny zysk, a nie dobro narodu, jest obowiązkiem ludzi, mających na celu dobro ogółu. Jednym z takich środków jest zrzeszenie współdzielczych warstatów produkcji.

Wszyscy to dobrze rozumieć powinni, że skoro fabryki byt swój zawdzięczają warstwowemu robotniczemu i dalej skoro dostatek zarobki od nich pochodzą, to przecież zdrowy rozsądek nakazywałby zakładanie własnych fabryk. Kapitał udziałowy mógłby się znaleźć, o kierownika dobrego i specjalistę w swoim fachu nie bardzo trudno, robotników ze stowarzyszonych i za pieniądze również można dostać, zbyt artykułów jest obecnie prawie zapewniony. Utworzenie więc przedsiębiorstwa współdzielczego-wytwórczego do prowadzenia wia-

snego przedsiębiorstwa — warsztatów, fabryk, lub kopalni na zasadach wspólnej własności i równego podziału zysków pomiędzy uczestników byłoby bardzo wskazane.

W tym celu robotnicy lub rzemieślnicy jednego i tego samego fachu zorganizować się winni w jedno towarzystwo udziałowe i z zebrany kapitałem przystąpić do prowadzenia wspólnego interesu. Zadaniem przeto spółek wytwórczych powinno być wciągnięcie jak najszerszych warstw narodu do wspólnej pracy dając im możność zarobkowania i zajęcie na miejscu w kraju, przez co emigracja i szukanie zarobków w innych nieraz bardzo wrogo usposobionych dla nas krajach mogłaby do pewnego stopnia powstrzymać, a zatem nie raz na obczyźnie nabyte nie nalogi i tendencje peniekad u nieszkodliwić. Ponieważ i dziś o zajęcie na miejscu, starajmy się o zakładanie fabryk udziałowych przedmiotów, niezbędnych w codziennym życiu nie za pożyczane pieniądze, lecz za udziałowe, które te udziały dla wciągnięcia największej ilości osób nie powinny i nie mogą być wysokie. W ten tylko sposób stopniowo powstające fabryki, mając stały zbytek swoich wyrobów w własnej linii pomiędzy udziałowcami rozwijać się będą normalnie i z pożytkiem dla kraju. Przy tak zorganizowanej pracy wytwórczej znajdują się jednostki, które te interesy poprowadzą dobrze, podźwigając z upadku przemysł krajowy!

Jak dotychczas tylko jedna Anglija pod tym względem wyprzedziła inne narody, mając współdzielcze rozmaite warsztaty, fabryki, młyny i piekarnie. W innych krajach one dopiero się kształtują, a u nas do tych czas prawie nic się nie robi i dążności w tym kierunku nie widać.

Naród, mało uświadomiony nie odczuwa zależności od przemysłu obcego, nie zdaje sobie sprawy, że wywożone miljarde zagranicę pogrążają nas w otchłań, że wkrótce możemy się znaleźć wobec pytania, być albo nie być, że zależność ekonomiczna od obcych, to prawie pozbawienie wolności politycznej.

Tylko przez współdzielczość i wytyżoną pracę możemy wzrosnąć i odrodzić się ekonomicznie, niezależnie od obcych kapitalów, powiększyć nasze środki i zasobność finansową, przez co pojawi się potrzeba zaspakajania naszych pragnień kulturalnych i społecznych.

Przy konsekwentnym rozszerzeniu się solidarności ekonomicznej, wzrosnie większa solidarność społeczna pod postacią rozmaitych związków i stowarzyszeń zawodowych i oświatowych, dlatego też możność zrzeszania się powinniśmy wyzyskać w jak najszerszym zakresie przez skupianie się, gro-

Egzaminowanie żołnierza.

Oficer do żołnierza: — Cobyś zrobił, stojąc na warcie, gdyby przechodził obok oficer?

Żołnierz: — Sprezentowałbym broń.

Oficer: — Dobrze. A gdyby w nosy przechodziła szajka pijanych, cobyś wten czas zrobił?

Żołnierz: — Także prezentowałbym broń.

Oficer: — A dlaczego?

Żołnierz: — Bo w takim tłumie mógłby być esaszem i oficer...

Glupota — zysk dla sprytnych.

— Znasz tę kobietę?

— Znam, to wróżka.

— Co ona robi?

— Ona wróży głupio z ręki a wy ciąga mądrze z kieszeni.

!!! PANIE !!! 2766

pragnące zachować świeżość i piękność cery, używają jedynie **KREMU „EROS“** niezawodny środek przeciw piegom wągorom itd. wygładzający i wydelikatniający cerę.

ELEGANCKA 43

prysznica pokojowa
z gumową oponą łatwa do obsługi do sprzedania

„ZDROWYCZ“
Zakład instalacyjno-techniczny
Sosnowiec-Pogoń Marjacka 11

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam Sz. Kliencie, że

pralnia „ANNA“
FR. BACIÓWNY
Sosnowiec, Targowa 8.
niema nic wspólnego z pralnią „Anna“ Pogoń, Marjacka 12.
Z poważaniem
41 Fr. Baciówna.

MUZYKI
(fortepian)

udziela nauczycielka System Prof. Domaniewskiego. Świadectwa Konserwatorów Warszawskiego i Drezdeńskiego.
Godz 3—4 pp. Dytłowska 2 b, sień 6, m, 51. 37

BACZNOŚĆ!

Pończoszarnia „Ogniwo“

Wykonuję roboty wchodzące w zakres pończosznicstwa. Na cienkich i grubych maszynach. Przy zakładzie otworzony został specjalny warsztat reperacyjny; 24

Długich i okrągłych pończoszniczych maszyn

SOSNOWIEC POGON, Raclawicka Nr. 6.

UWAGA. Obstalunki przyjmuje od 2 po poł. do 7 wiecz.

Przedzę do wyrobu przyjmuje w każdej ilości.

NOWO OTWORZONY ZAKŁAD

NOWO OTWORZONY ZAKŁAD

Cały świat piszący przekonał się ..

ze **Atramenty** wszelkich gatunków, ze **Lak** poczt. i listowy

„ **Farby** do pieczętek kauczukow. i metalowych „ **Farbka** do bielizny

„ **Gumy** płynne „ **„Grunwald“** terpent. pasta do obuwia

„ **Tusze** chińskie „ **„Symol“** płynny i „ **„Erka“** pasta do czyszczenia metali,

Z krajowej fabryki Atram. i przetworów chemicznych

J. LAZARA w Przemyśle są najlepsze... 2665

Cenniki darmo i oplatnie.

Zarząd Towarzystwa Sportowego „Victoria“ w Sosnowcu
podaje do wiadomości pp członków, że

Ogólne zebranie roczne

odbędzie się dn 3 lipca o godz. 4 po południu, bez względu na ilość przybyłych, w lokalu przy ul. Zytniej Nr 20 na Pogoni.

Ze względu na ważność spraw uprasza się o liczne i punktualne przybycie. 2772

Dyrekcja Tramwajów Miejskich w Warszawie
zawiadamia niniejszem, że ma

do sprzedania

kilkanaście wagonów:
szmelcu żelaznego kutego,
z szyn
stalowego lanego
żelaznego z wiórow. 2768

Żelastwo to jest do obejrzenia na placu warsztatów tramwajowych Warszawa, na Woli (ul. Nowomłynarska).
Oferty z podaniem ceny za pud franco plac warsztatów tramwajowych należy składać w biurze tramwajów do dn. 15-go lipca r. b.

MYDŁO z zawartością 67 proc. łuszczo

(ze znakiem J. Cweigenhaft)

sprzedaje hurtowo w ilościach ograniczonych oddzielnymi rozporządzeniami ucządy
Dla kooperatyw, fabryk i kopalń ustępstwo.

J. CWEIGENHAFT Sosnowiec, Targowa Nr. 7a.

UWAGA: Wobec podsywania się pod moją firmę, kładąc je mydła tylko ze znakiem J. CWEIGENHAFTA. 83

ŚWIERZBĘ usuwa w ciągu trzech dni mydlana „Maść P-ra HEBDY“ uznana przez powagi lekarskie

Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała z łatwością się zmywa wodą. 2034

Żądać w aptek. i skład. aptecz. Maść „P-ra HEBDY“ z świerszbowcem na etykiecie. Słoik na 1-3 12 osób. Tow. H. HEBDA i S-ka Warszawa, ul. Elektoralna 18. tel. 1-37.

Dla koni od świerzby i parohi, „EKWOL-HEBDA“.

Gospodarstwo

Kompletne z budynkami gosp. domem o 3 pokojach, 6 1/4 m órg pola, sadem, ogrodem całym urządzeniem i obsiewem natychmiast do sprzedania albo zamiany w Starym Bielsku na Śląsku obok miasta Bielska. Zgłoszenia do Edwarda Warhoła w Starym Bielsku 1 194 za piecem wapiennym dawniej Rak, Poczta Bielsko. 35

Matki powinny pamiętać, że tylko przysypka 2042 „**PUDER OZIDI**“ natychmiast usuwa, oprasłotę i naszwierwienie skóry u dzieci

Żądać w aptekach, i składach pudra „Daidzi“ i kogutkiem.

Zarezerwowano
Dla fabryki chemicznej „**GÓRNIK**“ w Dąbrowie Górniczej.

DROBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy
ul. Piłsudskiego nr. 16 poleca sjażbę domową rzemieślników. a także nie wykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów. biuralistki, maszynistki, techników. Pośrednictwo bezpłatne. 863

Chrześcijański
zakład zegarmistrzowski i jubilerski wykonywa wszelkie roboty w zakresie zegarmistrzostwa jubilerstwa i grawerstwa wchodzące kupuje srebro i srebro to. Modrzejowska 47 18-3

Potrzebna
do biura inteligentna paniątka z ładnym charakterem pisma. Oferty w Kurjerze pod „Biuro“ 33-3

Biuro mternicze
Kozłowski i S-ka Sosnowiec, Kolałaj 6. 7

Uczelnia
kroju i szycia Stefani Sielce Wawe. 10 Przyjmuje zapisły uczennic od 4 go Lipca od 6 8 wieczorem 43

Kapelusze
damskie i męskie przeziasonowuje na najnowsze fasony po cenach przystępnych Niemlecka Nr 10 Sosnowiec. 2488

Posz kuje
się od zaraz rutynowanego sklepowego do Stewarsyzenia „Praca“ w Czeładzi. Zgłoszenia osobiste. 36

Prz.jmę
wspólnika z 10 milionami kapitału do fabryki doskonale prosperującej w Zagłębiu, oferty „dla przemysłowca“ w Redakcji. 38

Jest do
wydzierżawienia Zakład fryzjerski na dobrych warunkach. Sosnowiec Modrzejowska nr. 3 31

Odpadki
z drzewa stolarskiego, suche i smolne na podpałkę po mk. 20 pud. Włory maszynowe na pościółkę po mk. 400 mtr, sześcienny w skrajniach zawiera jących po 6 mtr. sześciennych z odwóską w granicach Sosnowca ul. Warszawska 6 Zakłady Stolarskie „Dzwigni“. 2748-5

Piwiarnia
z Dytłowskiej przeniesiono na ul. Będzińska 42. 2761

Do sprzedania
wóz nowy i drzewo zdadne do budowl po cenie przystępnej wiadomość Sosnowiec ulica Staro-Pogońska Nr. 13 40

Zgubiono
dnia 12 b.m. 1) bezterminową kartę powołania 2) kartę zwolnienia dokumenty wydane przez PKU. w Będzinie 3 zaświadczenie z 20 PAP. Zna lascę uprasza się o zwro. tych dokumentów do redakcji Kurjera dla Stefana Liedtke 2767-4

Skradziono
dowody wydane przez dowództwo Wojsk Samochodowych Okręgu Generalnego Kieleckiego w Częstochowie 1) legitymację szofera Stanisława Wilczaka na prawo kursowania samochodem 2) legitymację na samochód ciężarowy firmy N.A.G. zarejestrowany za Nr. 275, 3) kartę rejestracyjną na tenże samochód. Samochód powyższy jest własnością Towarzystwa Hrabia Reuward w Sosnowcu (Sielec) 28-3

Zgubiono
paszport wydany przez władze niemieckie na imię Heleny Jureczko 34

Zaginął
portfel czarny z fotografiami pieniędzy i dowodami osobistymi. Łaskawy znalazca raczy sobie pieniądze zatrzymać a fotografie i dowody zwrócić do Administracji „Kurjera“ 2742

Zaginęła
kontrolka chlebowa wydana przez Stow. „Rzemieślnik“ na imię Ryszard Szczerek 44

Majster monter

potrzebny jest do remontu maszyn i mechanizmów oraz kierownictwa warsztatami mechanicznymi. Pożądana znajomość instalacji elektrycznych.

Oferty składać piśmiennie wraz z wyszczególnieniem poprzedniej praktyki i kwalifikacji 46

Tow Akc. Keramos
Poznań ul. Romana Szymańskiego 4.

DOZÓR PARAFJALNEGO KOŚCIOŁA W SOSNOWCU
podaje do wiadomości, że dnia 3 lipca w niedzielę o godz 4 po południu w sali Rady Miejskiej odbędzie się

parafialne zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór dozoru Kościelnego,
- 2) Uchwalenie funduszu na niezbędne roboty przy kościele i plebanji.
- 3) Uchwalenie funduszu na pensję dla Ks Wikarego i stróżów kościelnych i na wydatki związane z utrzymaniem porządku przy kościele i plebanji

19 **DOZÓR KOŚCIELNY.**

Inżyniera-mechanika
poszukuje Fabryka Cementu.

Wymagane: kilkuletnia praktyka w ruchu fabrycznym, zupełna znajomość robót warsztatowych — posiadanie niemieckiego pożądanego. Oferty z podaniem warunków miesięcznego wynagrodzenia przy wolnym mieszkaniu, opale, świetle i ogrodzie uprasza się przesyłać do biura „Ruch“, Kraków, Szecepańska 9 dla „OBMENTOWNI“. 2739

Fabryka Torebek i Skład Papieru
J. GRAJCAR
SOSNOWIEC, ul. Targowa Nr 11.
Dostawa do Hut Kopaln., Fabryk, Stowarzyszeń i Kooperatyw. 2811